
Припрема наставне јединице

Наставни предмет: Математика	Разред: Трећи	Наставник: Радован Пелемиш	
Назив наставне јединице:	Површина и запремина лопте		
Исход учења	- Ученик ће бити способан да самостално рачуна површину и запремину лопте и њених дијелова.		
Операционализовани исходи	- Ученик ће бити способан да самостално примјењује формуле везане за површину и запремину лопте и њених дијелова на рјешавање конкретних проблема из свакодневног живота.		
Предусловни/корелирани исходи из истог предмета	<p><i>Предусловни исходи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ученик је способан да самостално одреди обим и површину круга. - Ученик је способан да самостално дефинише лопту и њене дијелове. - Ученик је способан да самостално представља лопту и њене дијелове. - Ученик препознаје и извршава основне операције са рационалним алгебарским изразима. <p><i>Повезани исходи учења који се тичу ставова и вриједности:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • процјењује добијене резултате; • интерпретира добијене резултате и формира критичко мишљење на основу добијених резултата.		

<p>Мотивација – сектори економије базиране на знању</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Грађевинарство и архитектура</i> : изградња различитих грађевинских и архитектонских рјешења. • <i>Спорт</i> : голф, фудбал, одбојка, кошарка, рукомет, ватерполо, тенис... • <i>Астрономија</i> : апроксимативно разматрање облика планете Земље, одређивање елемената. • <i>Војна индустрија</i> : балистичка гађања, пушчана зрна... • <i>Металургија</i>: топљење метала.
<p>Повезаност са другим предметима</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Физика</i> : <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>примјењује Архимедов закон у реалном свијету;</i> ➤ <i>врши прецизна мјерења и очитава вриједност мјерене физичке величине;</i> ➤ <i>представља хаотично кретање молекула – Брауново кретање;</i> ➤ <i>врши различите прорачуне из теорије судара;</i> • <i>Српски језик</i> : исправно употребљава термине науке коју изучава; • <i>Географија</i>: објашњава и интерпретира димензије планете Земље и других небеских тијела. • <i>Информатика</i> : <ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>направи презентацију за лопту и дијелове лопте.</i> ✓ <i>Графички представља лопту и њене дијелове.</i> • <i>Ликовна култура</i>: објашњава и интерпретира различите скулптуре (вајарство); • <i>Хемија</i>: објашњава и интерпретира моделе.

Сврховити садржај

Спорт:

Поставити ученицима питања: Како се помоћу ужета (конца) и лењира или метра може израчунати површина и запремина кошаркашке, рукометне, одбојкашке и фудбалске лопте? Професор затим свакој од 4 групе ученика дијели по једну лопту.

У рјешавању проблема активно учествују сами ученици. Помоћу ужета или конца ученици самостално одређују обим великог круга лопте, а затим помоћу познате формуле за обим круга одређују полупречник великог круга. Након израчунавања полупречника ученици помоћу формула за површину и запремину израчунавају површину и запремину добијене лопте. Затим слиједе дискусије самог рјешења, упоређивање добијених вриједности за површину и запремину.

(максимално 15 минута)

Методичка изведба,
организација рада –
материјали, технологија и
медији које ће се
користити, одредити
потребно вријеме за
активности, одредити
вријеме за активности
којима се повезују
наставни предмети

(активности наставника и
активности ученика)

❖ **Наставник:**

Наставник најприје поставља ученицима питање о сврси и примјени саме математике, које сами ученици најчешће постављају наставницима. Шта ће нама математика? Затим упознаје ученике са циљем данашњег часа и наводи сврховити проблем одређивања површине и запремине лопти које се користе као реквизити у разним спортовима. Поставка проблема, ученичко рјешавање и дискусија трају највише 15 минута.

Помоћу конца се обухвати лопта по великом кругу, потом се конач исправи и помоћу лењира или метра измјери његова дужина. Добијена вриједност је уједно обим великог круга лопте. На основу формуле за обим круга

$O = 2 \cdot r \cdot \pi$ ученици израчунавају полупречник r . Затим помоћу формула $P = 4r^2\pi$ и $V = \frac{4}{3}r^3\pi$ ученици израчунавају површине и запремине датих лопти.

❖ **Ученици:**

Од ученика се очекује да учествују у дискусији око самог задатка – како његове поставке, тако и око његовог рјешења.

❖ **Наставник:**

Након што се завршила дискусија о почетном проблему наставник ученицима презентује наредну активност, док су ученици и даље подијељени у 4 групе. Свака група ученика добија по један одштампан задатак:

1. Три оловне кугле полупречника 30 cm , 40 cm и 50 cm су претопљене и изливена је нова кугла. Колики је полупречник нове кугле?
2. У цилиндричном суду полупречника 20 cm налази се извјесна количина воде. За колико ће се подићи ниво течности, ако се у воду потопи кугла полупречника 18 cm ?

Пошто су ученици подијељени у 4 групе, а 2 задатка раде (због временских ограничења), свака група ће добити један од понуђених задатака те ће се остварити и такмичарски дух, у смислу да ће бити награђена она група која прва понуди тачно рјешење.

Наставник ученицима даје одређене смјернице и уколико постоји потреба усмјерава их ка рјешењу.

❖ **Ученици**

Дакле, ученици раде у групама, по 3 или 4 ученика, поштујући све епидемиолошке мјере. Тим начином/обликом рада међусобно сарађују и заједнички раде на истраживачком моделу учења. Групе су састављене тако да има ученика који су на најнижим нивоима Блумове таксономије када је у питању посматрани исход, али и оних који стреме највишим нивоима.

Након завршетка израде задатака групе размјењују рјешења задатака.

Рјешења задатака професор приказује ученицима и путем презентације на паметној табли

У току реализације часа наставник прати рад група и кроз међусобну дискусију или одговоре на питања врши формативно праћење ученика.

**Вредновање постигнућа
(начини формативног
праћења и сумативна
оцјена)**

Име и презиме ученика	Скица проблема – нацртати	Одређивање полупречника – протумачити	Рачунски дио задатка – употријebити	Дискусија проблема – анализирати
Вељко Матић	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично
Николина Ђурић	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично
Воислав Стојановић	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично
Марко Остојић	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично
Марија Крављача	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично
Огњен Максимовић	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично
Алекса Гаврић	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично
Љубомир Томић	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично

	Стефан Максимовић	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично
	Урош Ристановић	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично
	Драгана Пелемиш	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично
	Бранко Николић	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично
	Гаврило Бошњаковић	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично
	Стево Милошевић	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично
	Срђан Танасић	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично
	Кристијан Милошевић	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично
	Митар Лазаревић	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично

	Константин Спасеновић	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично
	Никола Ђуричић	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично
Закључна разматрања	<p>Наставна јединица је заиста погодна за реализацију STEAM часа и развијање критичког мишљења, односно развијање свијести код ученика о самој примјени математике генерално у свакодневном животу, тј. о значају математике као науке.</p> <p>Наставник на крају часа ученицима даје задатак да самостално код куће пронађу бар једну примјену градива везаног за лопту у свакодневном животу. Разматрање тих примјена ће бити тематика наредног часа.</p> <p>Утисци о часу:</p> <hr/>				

Припрема наставне јединице

Наставни предмет: Математика	Разред: Други	Наставник: Радован Пелемиш, проф. математике и физике	
Назив наставне јединице:	Примјене тригонометрије		
Исход учења	- Примјењује тригонометријске идентитете.		
Операционализовани исходи	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Примјењује основне тригонометријске идентитете на рјешавање проблема из свакодневног живота.</i> - <i>Примјењује тригонометрију правоуглог троугла на рјешавање проблема из свакодневног живота.</i> - <i>Примјењује тригонометријске функције на рјешавање проблема из свакодневног живота.</i> - <i>Примјењује тригонометријске једначине на рјешавање проблема из свакодневног живота.</i>		
Предусловни/корелирани исходи или истог предмета	<p><i>Предусловни исходи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>а) Ученик је способен да самостално представља тригонометријске функције</i> <i>б) Ученик познаје основне тригонометријске идентитете</i> <i>в) Ученик је способен да самостално рјешава тригонометријске једначине</i> <i>г) Ученик препознаје основне операције са рационалним алгебарским изразима</i>		

	<p><i>Повезани исходи учења који се тичу ставова и вриједности:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • процјењује добијене резултате; • интерпретира добијене резултате и формира критичко мишљење на основу добијених резултата.
<p>Мотивација – сектори економије базиране на знању</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Здравство</i> - људски крвоток: мјерење пулса, крвног притиска и томе слично. • <i>Грађевинарство</i> : изградња мостова, путева... • <i>Спорт</i> : Голф, фудбал, кошарка... • <i>Информационе технологије</i> : пренос сигнала, ЕМ таласи. • <i>Астрономија</i> : растојања и односи углова између планета, паралеле и меридијани. • <i>Војна индустрија</i> : балистичка гађања...
<p>Повезаност са другим предметима</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Физика</i> : <ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>користи законе кретања у конкретним ситуацијама;</i> ✓ <i>графички представи слагање двије осцилације са истим или различитим фазама и амплитудама;</i> ✓ <i>рјешава једноставније задатке у вези са осцилацијама са различитим амплитудама;</i> ✓ <i>примијени једначину хармонијског таласа у рјешавању једноставнијих проблема;</i> • <i>Српски језик</i> : исправно употребљава термине науке коју изучава; • <i>Биологија</i>: мјери пулс и систолни и дијастолни притисак;

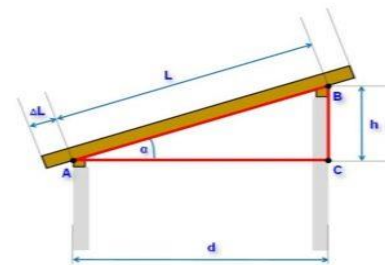
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Географија:</i> <ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>објашњава и интерпретира паралеле и меридијане;</i> ✓ <i>објашњава односе између небеских тијела са нагласком на њихова међусобна растојања;</i> • <i>Информатика :</i> <ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>направи презентацију за примјену тригонометрије;</i> ✓ <i>Графички представља тригонометријске функције;</i>
<p>Сврховити садржај</p>	<p><i>Архитектура и грађевина:</i></p> <p>Поставити ученицима питања: Како се зове конструкција која се поставља посљедња након завршетка сваког грађевинског објекта? Да ли су икада размишљали о томе на који начин грађевинари одређују дужину рога који треба поставити за кровну конструкцију? Кроз дијалог са ученицима поновити основна начела тригонометрије – извршити повезивање претходно усвојених наставних садржаја.</p> <div style="text-align: center;"> </div>

Наставник путем пројектора презентује задатак одређивања дужине рога кровне конструкције на основу конкретних података – примјењивих у реалности. У рјешавању проблема активно учествују сами ученици. Затим слиједе дискусије самог рјешења и о могућностима промјене угла (мањи или већи пад, услови, повезаност са географијом). (максимално 10 минута)

Методичка изведба, организација рада – материјали, технологија и медији које ће се користити, одредити потребно вријеме за активности, одредити вријеме за активности којима се повезују наставни предмети (активности наставника и активности ученика)

❖ **Наставник:**

Наставник најприје поставља ученицима питање о сврси и примјени саме математике, које сами ученици најчешће постављају наставницима. Шта ће нама математика? Зашто нас малтретирају са синусом и косинусом? Затим упознаје ученике са циљем данашњег часа и наводи сврховити проблем одређивања дужине рога кровне конструкције у грађевини и архитектури. Поставка проблема, ученичко рјешавање и дискусија трају највише 10 минута.

$$\sin \alpha = \frac{h}{l}$$

$$l = \frac{h}{\sin \alpha} = \frac{h}{\sin 45} = \frac{3}{\frac{\sqrt{2}}{2}} = 4,25$$

	<p>❖ Ученици:</p> <p>Од ученика се очекује да учествују у дискусији око самог задатка – како његове поставке, тако и око његовог рјешења.</p> <p>❖ Наставник:</p> <p>Након што се завршила дискусија о почетном проблему наставник ученицима на слајду презентује наредну активност:</p> <p>Наставник дијели ученике у три групе и даје задатак да помоћу интернета у наредних 10-15 минута истраже примјене тригонометрије у свакодневном животу (2-3 примјене), све те примјене забиљеже у свесци, а затим одаберу једну примјену коју ће описати и презентовати на табли осталим групама. То значи да ће ученици одабрати један конкретан проблем из реалног живота и примјеном тригонометрије исти ријешити.</p> <p>❖ Ученици</p> <p>Дакле, ученици раде у групама, по 3 или 4 ученика, поштујући све епидемиолошке мјере. Тим начином/обликом рада међусобно сарађују и заједнички раде на истраживачком моделу учења. Групе су састављене тако да има ученика који су на најнижим нивоима Блумове таксономије када је у питању посматрани исход, али и оних који стреме највишим нивоима.</p> <p>❖ Наставник</p> <p>До краја часа наставник ученицима путем видео презентације приказује примјене тригонометрије у физици, медицини, геометрији, спорту и музици.</p>
<p>Вредновање постигнућа (начини формативног праћења и сумативна оцјена)</p>	<p>У току реализације часа наставник прати рад група и кроз међусобну дискусију или одговоре на питања врши формативно праћење ученика.</p> <p>За формативно праћење користи и методу семафор – за уводни задатак. Наставник током рјешавања првог задатка методом семафор идентификује ко је способан да самостално направи скицу задатка, да постави функцију и израчуна вриједност.</p>

Име и презиме ученика	Скица проблема – нацртати	Одређивање синусне ф-је – протумачити	Рачунски дио задатка – употријебити	Дискусија проблема – анализирати
Вељко Матић	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично
Николина Ђурић	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично
Михајло Ђукановић	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично
Марко Остојић	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично
Марија Крављача	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично
Огњен Максимовић	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично
Алекса Гаврић	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично
Љубомир Томић	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично
Стефан Максимовић	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично
Урош Ристановић	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично	Да/Не/Дјелимично

	<p>Када је у питању групни рад, вођа групе оцјењује рад чланова групе методом семафор а вођа добија оцјену од наставника – на основу резултата рада цијеле групе, такође методом семафор.</p>
Закључна разматрања	<p>Час је завршни у току ове школске године те професор износи наду да ће ученици бити способни да научено градиво примијене и у наредним разредима и да су овим часом проширили видике примјене, не само тригонометрије него и математике уопште.</p> <p>Пројектни задатак:</p> <p>У зависности од подручја у ком се налази куће имају различите кровове – поткријепити то фотографијама. Истражити од чега све то зависи, од којих материјала се праве, колико треба цријепа за покривање куће 9x8. Направити презентацију у оквиру сваке групе и тако представити рад током пројекта.</p>